

Helsingfors den 27 maj 2014

Till Undervisnings- och kulturministeriet

Ärende: Utlåtande om arbetsgruppens förslag till reform av lagstiftningen inom småbarnspedagogik (21.3.2014), 2014:11

Undervisnings- och kulturministeriet har den 15 april 2014 begärt Svenska Finlands Folktings (nedan Folktinget) utlåtande i ovan nämnda ärende. Folktinget önskar avge följande utlåtande:

ALLMÄNT

Undervisnings- och kulturministeriet tillsatte den 7 december 2012 en arbetsgrupp med uppgift att bereda en reform av lagstiftningen som gäller dagvård. Arbetsgruppen hade i uppgift att lägga fram förslag till lagstiftning inom dagvården enligt regeringsprogrammet samt att utvärdera förslagets verkningar bl.a. på det ekonomiska och samhällsliga planet.

Till sin form och omfattning fyller arbetsgruppens förslag inte de krav som ställs på ett regeringsförslag. Arbetsgruppens förslag är ingen färdig laghelhet utan den omfattar de specifika tema områden som arbetsgruppen har behandlat. Arbetsgruppens medlemmar har lagt fram flera avvikande åsikter till arbetsgruppens förslag.

Folktingets utlåtande berör kapitlen 2.1 – 2.4 i arbetsgruppens rapport.

Språkliga rättigheter

I de föreslagna paragraferna ingår på flera ställen stadganden om rätten till småbarnspedagogik på barnets eget språk.

I 3 § 2 mom. 6 punkt stadgas att småbarnspedagogikens syfte är att *erbjuda alla barn likvärdiga och jämbördiga möjligheter till småbarnspedagogik, främja jämställdhet mellan könen samt respektera varje barns språkliga, kulturella, religiösa och livsåskådningsmässiga bakgrund.*

I 4 § 3 mom. stadgas: *Kommunen ska se till att småbarnspedagogik ordnas enligt behovet i kommunen på finska, svenska och samiska. I en tvåspråkig kommun eller i en samkommun som är tvåspråkig eller omfattar både finsk-*

och svenspråkiga kommuner ska kommunen erbjuda småbarnspedagogik på finska och svenska. Därutöver får kommunen ordna småbarnspedagogik på teckenspråk, romani eller något annat språk.

I 15 § stadgas om språkliga rättigheter: *Barnet har rätt till småbarnspedagogik på sitt modersmål, finska eller svenska, eller de samiska språk som avses i 3 § 1 punkten i den samiska språklagen (1086/2003). I en tvåspråkig kommun eller i en tvåspråkig samkommun som omfattar både svensk- och finskspråkiga kommuner kan man dock oavsett modersmål välja småbarnspedagogik antingen på finska eller på svenska.*

Folktinget anser att skrivningarna om de språkliga rättigheterna i de ovan nämnda paragraferna 3, 4 och 15 i stort sett är bra och att de ska ingå i den nya lagen om småbarnspedagogik. Folktinget anser dock att man i 15 § i stället för "modersmål" bör använda uttrycket "barnets eget språk" på samma sätt som det stadgas i Lagen om grundläggande utbildning(628/98).

Folktinget anser också, att då stadganden om ändringssökande uppgörs bör rätten att söka ändring i beslut rörande rätten till småbarnsfostran på eget språk ingå i stadgandena.

Personalens behörighetsvillkor

I 6 kap. 27-34 §§ stadgas om personalens uppgifter och behörighetsvillkor.

Folktinget konstaterar att det redan idag råder brist på formellt kompetent svenskspråkig personal inom dagvården. Störst är bristen på barnträdgårdslärare och framförallt i södra Finland.

Då man nu föreslår en skärpning av personalens behörighetsvillkor och delvis även i dimensioneringen leder det lätt till en ökad brist på behörig svenskspråkig personal. Sålunda bör man se till att övergångsperioden blir tillräckligt lång och att man sörjer för att det finns tillräckligt med studieplatser inom småbarnspedagogiken också på svenska.

Folktinget anser att en skärpning av personalens behörighetsvillkor och eventuella skärpningar i dimensioneringen kräver en tillräckligt lång övergångsperiod. I annat fall hotar den redan nu rådande bristen på behörig svenskspråkig personal inom dagvården att öka ytterligare. Folktinget vill betona vikten av att man sörjer för att det finns ett tillräckligt antal svenska studieplatser för utbildning av personal inom småbarnspedagogiken så att hela Svenskfinland har tillgång till behörig personal.

Övrigt

Folktinget anser det motiverat att Undervisnings- och kulturministeriet begär nya utlåtanden om det slutliga lagförslaget innan det avges till riksdagen.

Utlåtandets centrala innehåll

Språkliga rättigheter

Folktinget anser att skrivningarna om de språkliga rättigheterna i de ovan nämnda paragraferna 3, 4 och 15 i stort sätt är bra och att de ska ingå i den nya lagen om småbarnspedagogik. Folktinget anser dock att man i 15 § i stället för "modersmål" bör använda uttrycket "barnets eget språk" på samma sätt som det stadgas i Lagen om grundläggande utbildning(628/98).

Folktinget anser också, att då stadganden om ändringssökande uppgörs bör rätten att söka ändring i beslut rörande rätten till småbarnsfostran på eget språk ingå i stadgandena.

Personalens behörighetsvillkor

Folktinget anser att en skärpning av personalens behörighetsvillkor och eventuella skärpningar i dimensioneringen kräver en tillräckligt lång övergångsperiod. I annat fall hotar den redan nu rådande bristen på behörig svenskspråkig personal inom dagvården att öka ytterligare. Folktinget vill betona vikten av att man sörjer för att det finns ett tillräckligt antal svenska studieplatser för utbildning av personal inom småbarnspedagogiken så att hela Svenskfinland har tillgång till behörig personal.

Svenska Finlands folkting

Christina Gestrin

Ordförande

Anders Björklöf

Biträdande folktingssekreterare

